

vratislav brabenec

Postmortal

-- 2 --

Vidím to na další posilovací nápoj.

Jirous mě kdysi napadl, že má chorobnou představivost.
vzkazuju teď, teď zrovna, Jirousovi-Mágorovi do toho pos
Včera jsem složitě vyprávěl krásnejm dámám o to^m, proč s
vědycky femininum.

Pek mě dovedly, ty dámy, až ke dveřím bytu a já padnul,
a usnul ~~a usnul~~ v předsíni.

V předveklí svého bytu.

K ránu jsem se doplávil do postele, zapsal ~~zapsal~~ a pa
vyrazil, na ~~na misi, misi~~

Jednou nedojdete tam, ani zpátky.

No a tak jsem zalovil v paměti a vykládal to podobenství
který už znáte.

Nerad lidem беру naději, že je nějaký smysl toho všeho
nic neslibuju...

Není čas na details, jsem, myslím dodal a padnul na ~~na~~

Smrt se tě nebojí

a tak se jí taky nebojí...

P.S. TO JE MŮJ PODATEK

K VONNEGUTOVI, KTERÉJ ÚDAJNE ŘEKL:

BOHÁ JE NA NIC NEPTĚJ
LN SE TĚ TAKY NA NIC NEPTÁ

argo

podoba

argo

Vratislav Brabenec

podobý

© Argo, 2016

© Vratislav Brabenec, 2016

Illustration © Richard Pecha, 2016

ISBN 978-80-257-2005-9 (váz.)

ISBN 978-80-257-2049-3 (e-kniha)

Vratislav Brabenec

podobý

Pan Sklenář

*Nikdo, nikdy, nikde
nikam se nedostal
snad já?
takový vůl
přece jen nejsem...*

(Volný přepis Egona Bondyho)

Redaktor Vladimír Hulec mě požádal, ať si ty sloupky naležato, který jsem zdědil po Magorovi, nějak uvedu. Stalo se. Na túře v Americe jsem s chutí píseň *Nikdo*, jak ji hrajeme, uváděl jako *Zvláštní vzkaz z Prahy od Egona Bondyho*. Tolik krásných záporů za sebou! Většinou se Amíci smáli.

Někdy v roce 1949, to mi bylo šest let, jsem dostal za úkol odnést nehrající Telefunken (rádio) k panu Sklenářovi.

Šel jsem k večeru mezi strašlivými domky Počernicemi a Svěpravicemi. Občas jsem se zastavil u oblíbené zahrádky, kde měli třeba betonovou zmenšeninu hradu. Toho jsem si vážil. Proto se zřejmě většinu života živím zahradní architekturou.

Mezi domky byla tehdy ještě pole. Lidé věřili, že budou nadále hospodařit. Dokonce někteří měli za domkem kůlnu s koníkem po osvoboditelích a fasuňk, kterým rozváželi uhlí a sváželi odpadky. Do popelnic bylo daleko.

Při psaní těchto řádků jsem si vzpomněl na povídku od Johna Cage, kterou zřejmě pro náš kalendář přeložil buď Sidon, Stankovič nebo Zadrobílek.

Nebyla to asi čistá povídka. Šlo o to, jak autor šel na houby s partičkou a nic nenašli. Popis cesty. Tak bych chtěl jednou psát, říkal jsem si v tom asi tak sedmdesátým osmým roce.

Cestou s tím rádiem v roce čtyřicet devět mně došlo, že je to všechno blbost. Jen jsem to ještě nedovedl správně pojmenovat. Bondymu to taky trvalo léta.

Pan Sklenář měl z garáže udělanou dílnu. Byl to laskavý, středně starý muž. Rádio opravil (vyměnil lampu) a já šel zpátky. Svítily hvězdy.

Doma jsem se ptal, jak je to s tím vesmírem. Odpověď jsem dodneška nedostal.

Teprve po letech jsem se dozvěděl, proč lidé tráví čas v garážích místo doma v teple obýváku nebo přímo v kuchyni. Chodí se domů jen stravovat a vyspat, protože by to s tou, kterou si kdysi z lásky vybrali, nevydrželi...

Tak a zaseknul jsem se. Evě Turnové jsem vyslepičil, že budu psát sloupky.

Řekla jen — Uvidíš, jak je to těžký, když už tě nic nena padá. Až to bolí, jak je člověk mělkej!

Mě ale dneska těší, že jsem se možná trochu přiblížil Cageově cestě.

Včera v kavárně jsem se zamyslel. To se konečně může stát i člověku daleko spořádanějšímu.

Pětašedesát let od cesty k panu Sklenářovi to je! A zase jen ta říkanka od Bondyho. Nic víc.

Rozradostněl jsem se, když mi došlo, že to nebude zas tak dlouho trvat a... *poletím děsným vesmírem napříč a potkávat se budu v nekonečnu, opět jen sám sobě kurvou, sám sobě zrcadlem pokurveným...*, jak jsem už napsal i zakrálal s Plastikama.

To jsem to hezky napsal! Je v tom tolik naděje. Pro trpělivý, pokorný a bohabojný.

Takže, až budete v ouskech, přeříkejte si Bondyho mantru, a bude vám líp.

Spátní představa o svatých Torgin

V Hybomshy' ~~ml.~~ byl M-CCUB pak maják
vlastní an' taký od M.
V 70 letech mluví - státi' tam v hostině kolcom
topuli: Sidra - Stanhorič - Malý.
Na Stanhorič byl v ruce nůžky že je v ruce
přes host chladit - Stanhorič měl nůžky na mře
připravené odpout: byl jsem zasholený na letu
topu' a tak oběma jsem prou na mři.
Tak jsem se neměl. Zapravovat popelnici
aby ji - tu popelnici - mohl vstoupit na svazu
byť ji do přemě a pak na chodníč.
Ze na Stanhoričova to chodila dítat za něj
dívka jeho svitku. K svatému bytímu patu
nitič aby to mohl pochopit mačičku.
Tak jsem neměl na hlepout vejce na pavu.
Rozmachal ho a to putovalo přes pesty
usmažil. Vě tu jsem, ale o tom jindy.
z těch zbylých dvon x státi' mabteušký lid
Malý - mihel' bishup a Sidra - zah'n -
Nabteušký Maanatič a částo dvon ji upoty' ho
piku. Dívka činnu to m' ten jejich, vadit je ho
jme no - a dta.
Maanatič ha Patouta jsem se leti ptal
ještě ji tak mrtvé dvon u kelmíč.
Maanatič m' kichu Ritzchíp ji do stran
a byl tam dva mly.
Dost napadnu to připomínalo přon.
V mladi' si dohý studovat.

Emil Tomáš

Do cely 17 na Pankráci jsme dostali přírůstek.

Vychrtlej Cikán.

— Co máš — ptáme se.

— Nič.

— A jak se menuješ?

Ukázal levou dlaň, tam měl vytetováno EMIL a na hřbetu ruky TOMÁŠ. Na paži ZLATA a nad tím asi sedm jmen dětí. Tak to prej ukazuje policajtům.

Byl to nejprůjemnější spoluvězeň za těch poučnejch osm měsíců. Přčetl jsem si jeho obžalobu. Neudělal skutečně skoro nič.

Divokej Cikán Ďurážko, kterej bydlel v lese, ho ukecal, že voberou rybáře u rybníka. Tak mi to taky vyprávěl, jen zapomněl dodat, že když rybářům čorli jejich kabely, ještě je hodili do vody. V lese pak zjistili, že v bagáži tichejch bláznů jsou jen žížaly a těsto. Žádný love.

Před tím seděl jen za příživu. Za tohle dostal loupež a ještě něco. Příživu popíral. Říkal, že dobře hraje karty a taky na housle.

Emilko, jak jsme mu pak říkali, krásně zpíval.

Večer před spaním mi zabroukal několik východňárskéjch klenotů. Třeba ... *ráno vstaněm ku frištiku, němám kedy frištikovať...* nebo *Těplá perina ako ta Júlia... hej, diča more, diča, hej, kiva para diča...*, což prej znamená papriky, rajčata, člověče...

K tak dobrý básnický zkratce jsem se ještě nedostal.

Co by si člověk ke štěstí mohl přát víc než peřinu a Julii a k tomu ještě papriky a rajčata!

Landovský moje vyprávění i to další vylepšil — vyšperkoval — a udělal z toho hru *Arest...*

Před Emilkem jsme měli Milana ze stejného národa. Tomu hrozilo až deset let. Taký nic neudělal, jen bodnul vreckovým nožíkem veběžáka do břicha... Byl chycenej v Nymburce na nádraží, jak se zrovna *ženil* se svou milou na záchodcích. Kapesním nožíkem ale služební soukennej zimník nepropíchneš. A tak byl snaživej VBŽ jen škrábnutej na pupku.

Ten hrdina VBŽ taky udělal chyбку. Řekl totiž Milanově milý — ty kurvo. A tak jsem měsíc Milana učil obhajobu.

Byla to dost šichta. Slovensky nic moc, česky vůbec. A tak jsme to dřeli jako roli v cizím jazyce. Dohodil jsem mu i svýho advokáta. Moje úvaha se zakládala na tom, že v jeho etniku, když někdo urazí tvou milou, musíš se zachovat jako chlap-bojovník. Jinak bys byl úplná sračka.

Dostal necelý tři roky...

A před Milanem na Ruzyni jsem měl Jirku. Divil se, proč furt čtu. Krásně vyprávěl, kde všude se *ženil* a jaký to bylo. Vycházeli jsme skvěle i díky mý zásobě tabáku i kulatejch s držátkem, jak se tu říkalo cigaretám BT s filtrem.

Během četby mě často vyrušil zoufalou prosbou — Až najdeš v knížce něco vo lese, vo ženských nebo vo koních, tak mi to přečti.

Často jsem to musel opakovat i třikrát za sebou.

Někdy v sedmdesátým jsem zaměstnával cikánskýho kameníka. Pracoval sám a nepil. Vezli jsme ho z Teplic na zámek Březnice. Celou cestu věděl, kde přesně jsme, a radil, jak se dostat dál polní zkratkou. Měl to tu projetý s tatínkem, ještě než jim kočování zatrhl...

Jarda Prel

Vesnických bláznů ubylo. Jsou v ústavech. Ve městě je to jinak. Blázen je tam dneska každý druhý, ale skrývá se nenápadně v nějakém úřadě nebo něco zkoumá a počítá, případně se o něm říká, že je básník...

Jardovi P. nechali po osmačtyřicátým malý políčko a chatrč, kde bydlel se starým otcem. Měl i krávu. Políčko bylo tak dvacet na dvacet a Jarda na něm střídal plodiny. Někdy to byl brambor, většinou obilovina.

Když zráló obilí, postával Jarda u políčka a hlídal, aby brabci nesklízeli dřív. Měl obří prak a střílel jak král David.

Brabce, dřív než přistál, rozmetl na padrt šutrem. To jsem několikrát viděl. Obdivovali jsme jeho kumšt.

V padesátých letech vybudovali občani koupaliště dole ve Svěpravicích. Pást krávu nebylo u nás snadný. Jarda objevil, že kolem koupaliště je spousta nespasený trávy, a tak tam občas zašel. Kráva spokojená, lidi neklidný. Občas se kráva vysrala na deku hned vedle naháče. Toho si Jarda nevšímal.

Můj vzdálený příbuzný tehdy dělal místního policajta. Lidi z Jardova okolí mu nahlásili, že se dlouho neobjevil starej Prel. Policajt, kdysi řezník, pak bachař v Ruzyni, se tam vydal. Z Ruzyně odešel, protože se nervově zhroutil, když viděl, co se tam děje. I pro řezníka to byl nářez.

Šel hledat starýho Prela. Starej byl zavřenej ve skříni a Jarda ho krmil trávou. I vodu mu dával a občas vykydal.

To byl Jardův konec. Mám to z první ruky od toho zhroucenýho poldy, řezníka, kterej nevydržel jateční metody na Ruzyni.

Úplně jsem zapomněl dodat, čemu se podobal vesnickej blázen. Byl něco mezi tulákem s bydlíštěm určitým, poustevníkem a prorokem. Hlasem nevyslyšeným.

Jednou jsem letěl z našeho Ostrova do Prahy. Po odbavení do malinkýho letadýlka ke mně přišel Eskymák, tedy Inuit, a ptal se, jestli nemám cigáro. Z kapsy mu koukal celej balíček.

Nabídl jsem, pokouřili jsme a pak se ptal, kam letím.

— Do Evropy — řekl jsem po pravdě.

— A čím se tam živíte? — ptal se.

— No, každěj něco dělá. Třeba je architekt, nebo učitel... To ho vůbec nezajímalo. Chtěl vědět, co lovíme.

Pokusil jsem se mu vysvětlit, že moc nelovíme, a to vůbec nechápal. Chtěl vědět, čím se živíme. Byl z osady, která je dokonce na mapě, protože tam v té oblasti už nic není, jen ta osada.

Drze asi, jsem se ho zeptal, co dělal ve Vancouveru.

Krátce jen odpověděl, že sestra tam pracuje na ulici...

Druhý den jsem hrál na dvacátým výročí Charty 77 ve Španělským sále na Hradě. Pokoušel jsem se někomu prodat příběh s Eskymákem. Marně. Chytil se jenom Vlasta Třešňák a vysvětlil mi, že to cigáro byl jen pokus o sblížení.

Špatná představa o svatý Trojici

V Hyberský ulici bejval M-Club a pak nějaký hotel, taky od M. V sedmdesátech tam v kotelně koksem topili Sidon, Stankovič a Malý.

Na Stankoviče byly v zimě stížnosti, že je prej v cimrách pro hosty chladno. Stankovič měl vždycky na všechno připravenou odpověď — Byl jsem zaškolený na letní topení, a tak ohřívám jen vodu na mytí.

Taky neuměl zapřáhnout popelnici, aby ji — tu popelnici — mohli vytáhnout na světlo boží, tj. do přízemí a pak na chodník.

Žena Stankovičova to chodila dělat za něj. Olinka byla svěťice. K svatýmu trianglu patří svěťice, aby to nebyl prachsprostej mačismus.

Taky neuměl Stankovič naklepnout vejce na pánev. Rozmačkal ho, a co proteklo mezi prsty, usmažil.

Už tu není, ale o tom jindy. Stankovič.

Z těch zbylých dvou se stali náboženský lídři.

Malej — svěťící biskup a Sidon — rabín.

Náboženský manažéři se často dožijou vysokýho věku. Díky čemu to je, ví ten jejich, budiž Jeho Jméno...

Matematika Pažouta jsme se blbě ptali, jestli je taky možnej dvouúhelník.

Nakreslil úsečku, rozchlíp ji do stran a byly tam dva úhly.

Dost nápadně to připomínalo píču.

V mládí je dobrý studovat.

Poznámka:

Andrej Stankovič — básník, kterému jsme říkali Nikolaj.

Jo a ještě: ... a ve stáří to jen zapsat...

DVA DNY
PŘEMEJŠLIM

